

Järva maakonnas Järva vallas Norra külas Allika kinnistu eraldisel 6 häilraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes OÜ Lemeks Metsamaad (registrikood 14104105) volitatud esindaja Ülo Vendland'i poolt 17.12.2024 esitatud metsateatisest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Allika kinnistu (registriosa 2132636, katastritunnus 31403:002:0148) eraldisel 6 häilraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 OÜ Lemeks Metsamaad volitatud esindaja Ülo Vendland esitas 17.12.2024 Keskkonnaametile metsateatise, millega kavandatakse Allika kinnistu eraldisel 6 häilraiet 1,26 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 120 tm . Metsateatis on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris nr 50001090130 all.

Kavandatav raieala jääb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatele Endla loodusalale ja Endla linnualale ning siseriiklikult Vabariigi Valitsuse 28.09.2005 määrusega nr 255 „Endla looduskaitseala kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Endla looduskaitseala Oostriku piiranguvööndisse (ka projekteeritava kaitsekorra kohaselt).

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, MS § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Allika kinnistu eraldisel 6 (1,26 ha, hinnanguline raie maht 120 tm) kavandatakse häilraiet. Uuendusraiet (sh turberaie, mille hulka kuulub ka häilraie) tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lõige 6). Häilraie eesmärgiks on metsa järk-järguline uuendamine. Häilraie korral raiutakse uuendamisele kuuluv mets häiludena korduvate raiejärkudena, kusjuures metsa majandamise eeskirja¹ § 5 lõike 3 kohaselt võib häilraiel ühe hektari kohta sisse raiuda kuni viis häilu. Esimesel raiejärgul võib häilu läbimõõt olla kuni 40 m, teisel raiejärgul võib seda suurendada kuni 30 m ja kolmanda raiejärguga võib häiludevahelisel alal kõik puud raiuda. Sisseraiutavate häilude pindala pärast esimest raiejärku ei tohi olla suurem, kui 25% puistu pindalast. Tegemist on häilraie esimese raiejärguga.

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Allika kinnistu asub Järva maakonnas Järva vallas. Kavandatav raieala jääb alale, kus kehtib Koeru Vallavolikogu 18.11.1999 määrusega nr 20 kehtestatud Koeru valla üldplaneering (üldplaneeringu kehtestamise ajal asusid kinnistud Koeru vallas)², millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raie töödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raie töödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 nr 88 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

² Kättesaadav: <https://jarvavald.ee/uldplaneering>

Raietöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Allika kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, kinnistu asub hajaasustuspäikonnas. Allika kinnistu eraldisel 6 kavandatava raieala vahetus mõjualas (milleks loetakse 30 m)³ on kavandatud harvendusraied Kivi kinnistu (katastritunnus 31403:002:0152) eraldisel 1 (0,65 ha, hinnanguline raieaht 30 m) ning sama Allika kinnistu eraldisel 7 (1,15 ha, hinnanguline raieaht 61 m). Lisaks kavandatakse raie mõjualas sanitaarraiet Allika kinnistu eraldisel 4 (1,01 ha, hinnanguline raieaht 50 m). Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Raieala asub mustika-kõdusoo kasvukohatüübis. Eraldisel kasvab küpse metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega puistu.

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavatest raietest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raied läbi viiakse. Raielangiga piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raieid kavandatakse metsamaastikus, alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme. Kavandatud raieala jääb Endla soostiku alale.

Kavandatav raieala asub Endla looduskaitseala Oostiku piiranguvööndis. Endla looduskaitseala kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Endla linnuala ja Endla loodusala koosseisu.

Allika kinnistu eraldis 6 jääb osaliselt Norra oja kalda piiranguvööndisse. Kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ning puhketingimuste säilitamine (looduskaitseadus (LKS) § 37 lõige 2). LKS § 37 lõige 1 punkti 2 alusel on kalda piiranguvööndi laius Norra ojal 50 m.

Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel jääb kavandatav raieala III kategooria kaitsealuse taimeliigi pruunikas pesajuur (*Neottia nidus-avis*) leiukohta registrikoodiga KLO9350043. Pruunikas pesajuur on käpaliste sugukonda kuuluv III kategooria kaitsealune taimeliik. Õitseb kesksuvel - juunis, taim on üleni helepruun, klorofüllita, üsna jämeda varrega, lehtede asemel

³ Runnel, K. 2021. RMK rakendusüüring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusüüring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

on varrel pruunikad tupjad moodustised. Taim kasvab enamasti varjulistes leht- ja segametsades ning niisketel puisniitudel.

EELIS-e andmetel jääb Allika kinnistu eraldisel 6 kavandatud raiala osaliselt (0,17 ha ulatuses) III kategooria kaitsealuse taimeliigi vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*) leiukohta registrikoodiga KLO9350036. Vööthuul-sõrmkäpp on käpaliste sugukonda kuuluv III kategooria kaitsealune taimeliik. Õitseb kesksuvel, õied on tumedalt kirjatud lillakasroosad. Õie huul on sügavalt kolmeks jaotunud, ulatuses kolmandikuni huule pikkusest. Huule keskmine hõlm on külgmistest pikem. Elupaikadeks on enamasti hõredamad metsad, sooservad, niidud, maanteekraavide nõlvad ja metsaojade kaldad.

Allika kinnistu eraldis 6 jääb osaliselt (0,45 ha ulatuses) sulgja õhiku (*Neckera pennata*) leiukohta (registrikood KLO9404054, registreeritud 08.05.2023). Sulgjas õhik on III kategooria kaitsealune samblaliik, mis kasvab elavatel lehtpuudel, peamiselt jämedatel vanadel haabadel. Sulgjas õhik on lamedalt kaarduv ning tal on lainelised lehed. Taimed kasvavad vanades metsades, eelistades pigem varjulist kasvukohta. Peamiseks ohuks on vanade metsade raie.

Allika kinnistu eraldisel 6 kavandatud raie mõjualasse jääb elupaigatüüp jõed ja ojad (3260) ning elupaigatüübi vanad loodusmetsad (9010*) tunnustele vastav metsala.

Allika kinnistul kavandatud raiala piirneb ka lepinguta vääriselupaigaga nr 204184 (allika-alad).

Allika kinnistul kavandatud raie mõjualasse (valdavalt piirnevale alale) jääb muinsuskaitseobjekt – Norra mõisa park ja kinnismälestise Norra mõisa peahoone kaitsevöönd.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatavate raiete mõju keskkonnamelementidele:

Endla looduskaitseala piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt (kaitse-eeskirja § 16 punkt 7). Raietegevusel ei ole negatiivset mõju, kui puidu kokku- ja väljavedu tehakse külmunud pinnaselt või kaitseala valitseja nõusolekul külmumata pinnasega, juhul, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi- kavandaval raiel ei ole veerežiimile olulist negatiivset mõju. Allika kinnistu eraldis 6 jääb osaliselt Norra oja kalda piiranguvööndisse. Raiet teostatakse väljaspool Norra oja veekaitsevööndit, seega kavandaval raiel ei ole Norra oja seisundile olulist negatiivset mõju.

Välisõhk ja kliima- kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus - raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, raie tulemusena ei teki lagedat ala. Häilraie korral raiutakse puistusse häilud kuni 25% ulatuses puistu pindalast, tegemist on häilraie esimese järguga, puistu I rinne säilib. Seega ei teki lagedaid alasid ning raie ei mõjuta eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- raie on kavandatud 1,26 ha suurusel alal, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordse lühiajalise mõjuga, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raie on kavandatud Endla linnualal ja Endla looduslal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 1 alapunktis 4 ja punkti 2 alapunktis 37.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Endla loodusala ja Endla linnuala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi⁴ artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

⁴ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

⁵ Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas: http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatavate raiete tegemisel ei teki lagedaid alasid. Häilraiel raiutakse puistusse häilud. Puistute esimene rinne säilib, vana metsa osakaal ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Seega, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme oluliselt ei muutu ning olulist kumulatiivset mõju ei ole.

Kavandatava raieala mõjualas (milleks loetakse 30 m) on registreeritud Endla loodusala kaitse-eesmärgiks olevad elupaigatüübid: jõed ja ojad (3260) ja vanad loodusmetsad (9010*). Antud metsaelupaigale on negatiivseks mõjuteguriks raietegevus. Keskkonnaamet tegi 07.02.2022 kirjaga nr 7-4/22/2442 „Loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide range kaitse alla võtmine” Keskkonnaministeeriumile (praegune Kliimaministeerium) LKS § 8 lõike 1 ning § 13 lõike 1 alusel ettepaneku muuta Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorda selliselt, et loodusdirektiivi I lisas nimetatud metsaelupaigatüübid (sh 9010*) oleksid rangelt kaitstud, alad on EELIS-es kantud projekteeritavate alade kaardikihile. Kuna raiet ei tehta metsaelupaigas, siis ei saa elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur. Kavandatav raie ei mõjuta negatiivselt ka piirnevat elupaika jõed ja ojad, kuna raiet veekaitsevööndis ei teostata. Puistu raiumine kavandataval raiealal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaiksid negatiivselt.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud. Loodusdirektiivi elupaigatüüpidele vastavate alade kahjustamise vältimiseks tuleb elupaikade läbimist vältida, kuid juhul, kui muid alternatiive ei ole ja on vajadus läbi elupaigatüübi sõita, tuleb liikumisteed kooskõlastada kaardipõhiselt Keskkonnaametiga. Metsamaterjali veol on võimalik vältida elupaigatüüpide läbimist.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Kuna kavandatava raieala mõjualas ja raiealal ei asu lisaks eespool käsitletule muid Endla loodusala ja Endla linnuala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatav raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Endla loodusala ja Endla linnuala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Endla looduskaitseala Oostriku piiranguvööndis. Mõju Endla looduskaitseala kaitse-eesmärkidele (kaitse-eeskirja § 1 lõike 1 kohaselt kuulub elupaigatüüpide 9010* ja 3260 kaitse ka Endla looduskaitseala kaitse-eesmärkide hulka), mis kattuvad Endla loodusala kaitse eesmärkidega, on käsitletud punktis 3.3.1.2. Raiealal ja selle vahetus mõjualas (kuni 30 m) ei ole registreeritud muid Endla looduskaitseala kaitse-eesmärgiks olevaid väärtuseid, mida raie mõjutaks.

Punktis 3.2.3 esile toodud ulatuses kattub kavandatav raie III kaitsekategooria taimeliikide vööthuul-sõrmkäpa ja pruunika pesajuure ning lehtsambla sulgja õhiku leiukohtadega. Sulgja õhiku, vööthuul-sõrmkäpa ja pruunika pesajuure kaitse ei ole otseselt Endla looduskaitseala kaitse-eesmärgiks, kuid liikide elupaikade säilitamine on seotud piiranguvööndi kaitse-eesmärgiga tagada kaitsealuste liikide kaitse. Kuivõrd kavandatud raie teostatakse külmunud pinnasega ning välditakse raiejäätmete kuhjamist taimede leiukohtadesse, ei ole ohtu taimede või nende kasvukoha kahjustamiseks. Sulgja õhikuga kaetud puud säilitatakse. Raie järgselt säilib liikide leiukohtades elupaigaks sobiv metsaal ja raie ei ohusta liikide säilimist antud kasvukohas.

Raieala mõjualas asub lepinguta vääriselupaik nr 204184. Kuna raiet ei tehta vääriselupaiga alal, siis vääriselupaigale negatiivset mõju ei ole.

Kavandataval raiealal ja selle vahetus mõjualas ei ole registreeritud muid kaitstavaid loodusobjekte.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandataval raiel koos piirnevate kavandatud raietega ei ole olulist mõju (sh kumulatiivset).

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Kaitse-eeskirja § 16 punktide 3 ja 7 kohaselt on Endla looduskaitseala piiranguvööndis keelatud puhtpuistute kujundamine ning puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt.

Häilraie korral raiutakse uuendamisele kuuluv mets häiludena korduvate raiejärkudena, kusjuures metsa majandamise eeskirja § 5 lõike 3 kohaselt võib häilraiel ühe hektari kohta sisse raiuda kuni viis häilu. Esimesel raiejärgul võib häilu läbimõõt olla kuni 40 m, teisel raiejärgul võib seda suurendada kuni 30 m ja kolmanda raiejärguga võib häiludevahelisel alal kõik puud raiuda. Sisseraiutavate häilude pindala pärast esimest raiejärku ei tohi olla suurem, kui 25% puistu pindalast.

Kaitse-eeskirja § 18 sätestab, et piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine. Kaitse-eeskirja § 16 punkti 1 kohaselt tuleb turberaie (sh häilraie) tegemisel säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus. Surnud ja surevad puud, jalal seisvaid puutüükad, õõnsuste, lõhede või lennuavadega ning väga suure rinnasdiameetriga (üle 40 cm) ja ebatavalise kasvuga puud ning lamapuit võimaldavad leida elu- ja toitumispaiku erinevatele linnu-, putuka- ja seeneliikidele, suurendades seega ka liigilist ja vanuselist mitmekesisust ning seetõttu on soovitatav selliseid elemente metsas vähemalt osaliselt säilitada.

LKS § 55 lõikest 8 tulenevalt on keelatud III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas. Kaitsealuste taimede kasvukohtade säilimise tagamiseks teostatakse raietööd (sh kokkuvedu) külmunud pinnasega ning välditakse raiejäätmete kuhjamist taimede leiukohtadesse. Sulgja õhikuga kaetud puud säilitatakse.

LKS § 55 lõikest 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Raietööde teostamisel tuleb arvestada, et lindude pesitsemise tipaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Allika kinnistul kavandatud raieala jääb kinnismälestiste "Norra mõisa peahoone" ja "Norra mõisa park" (mälestise registri nr vastavalt 15011 ja 15012; ehitismälestised) kaitsevööndisse. Muinsuskaitseseaduse § 58 lõige 3 punkt 2 sätestab, et MKA-d on vajalik ette teavitada muuhulgas raietööde tegemisest ehitismälestisest pargi kaitsevööndis.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodsad mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Endla loodusala ja Endla linnuala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariiolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Heidi Salujõe
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond